

УДК 378.162.15:338.048

Добровольська Світлана Ярославівна,
викладач географії туризму,
організації ресторанного господарства,
Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола,
Пиріг Ірина Ярославівна,
викладач географії туризму,
організації ресторанного господарства,
Тернопільський фаховий коледж
харчових технологій і торгівлі,
м. Тернопіль

РОЛЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ КАБІНЕТІВ, ЛАБОРАТОРІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

В сучасних умовах сфера гостинності стає все більш інноваційною та високотехнологічною, а індустрія гостинності є однією з галузей, яка найбільш динамічно розвивається в світовому господарстві та відіграє значну роль в економіці держави, приносить чималий прибуток, сприяє створенню нових робочих місць, а це в свою чергу зумовлює потребу в добре освічених, комунікабельних, професійно підготовлених фахівцях з готельно-ресторанної справи.

Потреба реформування системи підготовки фахівців з готельно-ресторанної справи зумовлена проблемою кадрового забезпечення сфери гостинності. Сучасні умови успішного функціонування закладів готельно-ресторанного бізнесу зумовлюють необхідність удосконалення якості підготовки кадрів, забезпечення індустрії гостинності фахівцями, які відповідали б міжнародним стандартам у сфері послуг.

При підготовці фахівця в освітньому закладі важливим є тісний зв'язок теоретичного навчання з практичним. На допомогу приходять створені спеціалізовані навчальні кабінети, лабораторії. Їх створюють відповідно до навчальних планів і програм, що реалізують основні напрями навчальної, науково-дослідної, практичної роботи.

Мета діяльності спеціалізованих кабінетів, лабораторій - підготовка кваліфікованих кадрів, яка реалізується вдалим поєднанням теоретичних знань з практичними навичками. Вони допомагають студентам пізнати сучасні форми та методи організації праці у сфері майбутньої професійної діяльності, ознайомитись з структурою підприємств, організаційними та технологічними процесами, нормативно-правовою базою, що регулює їх діяльність.

Лабораторія дозволяє студентам проводити наукові дослідження щодо сучасного стану та розвитку готельної індустрії, виконувати різноманітні

завдання щодо надання основних видів послуг у сфері готельно-ресторанного бізнесу, проектуванні технологічного процесу виробництва продукції в закладах ресторанного господарства та вдосконаленні технологічних операцій, забезпеченні належного рівня якості продукції та послуг у закладах готельно-ресторанного господарства тощо [1].

Наприклад, на базі Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола створено такі спеціалізовані лабораторії, кабінети: мультимедійна лінгафонна лабораторія, навчальний бар, лабораторія «Готель», «Навчальна туристична фірма», дві кухні – лабораторії, дегустаційний зал, спеціалізовані кабінети організації обслуговування, устаткування закладів готельно-ресторанного господарства.

На базі Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі створено такі спеціалізовані лабораторії, кабінети: кухня-лабораторія, лабораторія "Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства", кабінет дипломного, курсового проектування, дегустаційний кабінет, навчальна лабораторія готельного господарства.

У вище згаданих спеціалізованих кабінетах, лабораторіях студенти мають змогу на практиці використати і вдосконалити знання та вміння, отримані ними під час теоретичного навчання; сформувані вміння організовувати технологічний процес на виробництві та забезпечувати його ефективність; здійснювати належний рівень контролю якості продукції та послуг; здатність використовувати професійні знання та практичні навички для впровадження інноваційних технологій у галузі для вдосконалення роботи підприємств індустрії гостинності.

Практична підготовка майбутніх фахівців з готельно-ресторанної справи є важливою освітньою складовою частиною. Практична діяльність наближує майбутніх фахівців до реальних умов функціонування закладів індустрії гостинності, дозволяючи їм оволодіти загальними та спеціальними компетентностями, сформувані програмні результати навчання визначені в освітній програмі, розвинути управлінські й організаторські здібності. Тому створення та функціонування спеціалізованих кабінетів, лабораторій у закладах освіти є необхідною умовою для підготовки конкурентоздатних фахівців з готельно-ресторанної справи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чуєва І.О. Роль навчально-виробничих лабораторій у професійній підготовці фахівців з готельно-ресторанної справи у навчальних закладах України URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/10/part_3/31.pdf (дата звернення: 8 жовтня 2021).

Драган Юлія Леонідівна,
викладач історії та основ правознавства,
Відокремлений структурний підрозділ
«Старобільський фаховий коледж
Луганського національного аграрного університету»,
м. Старобільськ

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЙОМИ ЕФЕКТИВНОГО ОНЛАЙН НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання є однією з нових реальностей сучасної освіти. І відразу виникає гостра потреба у вивченні психологічного комфорту всіх учасників даного навчання. У зв'язку з прийняттям нових стандартів освіти з'явилося і нове дистанційне освітнє середовище.

Про актуальність обраної проблеми дослідження психолого-педагогічних особливостей переконливо свідчить значне підвищення ролі і статусу дистанційної форми навчання. Посилення ролі дистанційного навчання під час самостійної роботи означає сутнісно нову організацію освітнього процесу у закладах освіти. Передусім він повинен вибудовуватися таким чином, щоб формувати і розвивати творчі здібності здобувача освіти, уможливити його здатність до високопрофесійної інноваційної самодіяльності, тому дистанційна форма навчання беззаперечно важлива в сучасних умовах і має власні особливості.

На сьогоднішній день ми активно використовуємо елементи дистанційного навчання, але кожен з викладачів щоразу задавався питаннями: «Як зробити заняття ще цікавішим?», «Як донести суть матеріалу до здобувачів освіти?» та безліч подібних питань. Ця проблема досить актуальна, адже саме від викладача залежить наскільки буде вміло підібраний і якісний матеріал для формування в здобувачів освіти потрібних знань, умінь та навичок. Отже основна задача - навчитися правильно оперувати власними знаннями для створення комфортного освітнього середовища через екрани наших гаджетів.

Використання комп'ютерних технологій в дистанційній освіті студентами та учнями дозволяє удосконалювати їх пізнавальні процеси через принципові зміни рольові позиції викладач – здобувач освіти. При традиційній формі навчання викладач виступає як інтерпретатор знань. З розширенням освітнього простору функцію інтерпретації знань приймає на себе здобувач освіти, а викладач виступає координатором цих знань. Він консультує, спрямовує роботу пізнавальних процесів, тобто бере на себе функції супроводу професійного становлення здобувача освіти.

На сьогоднішній день перед викладачами стоїть задача правильно організувати освітній процес особливо це стосується підліткового віку, адже

знайти спільну мову саме з цією категорією дуже важливо. За яскравістю переживань і потребою в постійній зміні вражень підлітки подібні до молодших учнів. Зверніть увагу, що багато підручників з англійської мови для підлітків видавництва Oxford чи Cambridge враховують цю особливість, включаючи до пояснення складного матеріалу веселі комікси, великоформатні фото, пропонуючи навчальне відео. Цілісне, синкретичне подання матеріалу краще сприяє запам'ятовуванню, ніж сухе зубріння [2].

Стосовно навчання для підлітка критично важливо, як на нього дивитимуться його однолітки. Дослідження вчених показали, що в підлітка активуються певні ділянки мозку й відповідно змінюється поведінка залежно від того, чи бачать його потенційно значимі для нього люди, чи ні.

Вміння виконувати завдання і прослуховувати лекції, не відволікаючись, набагато простіше тренувати за відсутності однолітків. Виходить, що для підлітка оптимальний режим навчання – коли він сприймає нову інформацію у власному комфортному темпі, ліпше – наодинці, не відволікаючись на однолітків. А ось актуалізація нових знань, перетворення їх у навички, тренування у виконанні завдань найкраще відбуваються з ровесниками однієї статі у форматі змагань – коли активізуються всі ділянки головного мозку й у спільній роботі встановлюються нові зв'язки, до того ж емоційне наповнення цієї діяльності сприяє запам'ятовуванню.

Основою навчально-пізнавальної діяльності є психологічні процеси особистості. Тому в ході дистанційного навчання їх необхідно дотримуватися з урахуванням при цьому специфіки дистанційного навчання.

Розробка навчально-методичних матеріалів для дистанційного навчання потребує врахування психологічних закономірностей сприймання, пам'яті, мислення, уваги, а також вікових особливостей студентів. Це пояснюється тим, що пізнавальні процеси студентів чи учнів безпосередньо впливають на засвоєння навчального матеріалу.

У підлітковому віці інтелектуальний розвиток можна прискорювати в таких напрямках:

1. Розвивати понятійний шар мислення й мовний інтелект. Цьому сприяє вивчення риторики, що формує вміння планувати та складати публічні промови, вести дискусію та відповідати на запитання (для цього буде ефективним використання методу прес-конференцій, індивідуальних проектів, методу «мікрофон», методу систематизації в створення усного журналу, використання асоціативних картинок та слайдів, для розвитку причинно-наслідкових зв'язків, це зробить заняття цікавим та неординарним);

2. Удосконалювати внутрішній план дій, становленню якого допомагають спеціальні вправи, спрямовані на те, щоб одні й ті самі реальні дії якнайчастіше відбувались не з предметами, а в розумі. Наприклад, моделювати «про себе», а не на папері; знаходити шляхи рішення задачі «у розумі». Можна ввести таке правило: «Поки рішення не продумане «у розумі», поки не складений план включених у нього дій і поки він не

вивірених на логічність, до практичного рішення приступати не слід. Якщо цим правилом користуватись у стосунку до всіх предметів, то внутрішній план дій буде формуватись значно швидше» (тобто в цьому випадку можна підійти креативно до викладу матеріалу, представити матеріал або практичну роботу в форматі пазлу або структурованої картинки(подія-наслідок), схема, таблиця, зв'язки між якими вимагають логіки та уяви) [1].

Не варто нехтувати і особливостями організації та оформлення матеріалу. В цьому сенсі можна використати такий термін як дизайн курсу та матеріалу. При наповненні курсу матеріалами рекомендовано враховувати наступні особливості:

- текстовий матеріал необхідно викладати лаконічно та ілюструвати наочним матеріалом (рисунки, схеми, таблиці, діаграми тощо), для залучення у сприйняття усіх репрезентативних систем людини. Але використання цих елементів повинно бути обґрунтованим, не зловживаючи, тобто не повинно бути «медіа заради медіа»;

- необхідно враховувати специфіку сприйняття інформації з екрану комп'ютера: лекційний матеріал розбивають на фрагменти, рекомендований розмір текстової сторінки не повинен перевищувати двох-трьох стандартних екранів (17" чи 19"), матеріал більшого розміру важко сприймається і потребує надмірного «перелистування» (прокрутки), також не рекомендується використовувати масштаб документу який потребує горизонтальної прокрутки;

- на відміну від друкованих видань, де широко застосовуються шрифти з засічками, наприклад Times, з екрану комп'ютера краще сприймаються шрифти з м'якими лініями – Verdana, Arial,Tahoma, Trebuchet;

- не варто ігнорувати синтаксис і орфографію, адже неписьменний коментатор схожий на людину з серйозними дефектами дикції та грамотності; – врахуйте, що у довгому, не розділеному на абзаци тексті важко виділити його структурні елементи та ключову думку, і загалом він важко сприймається;

- при створенні повідомлень прагніть робити їх максимально лаконічними і доступними. Якщо потрібно акцентувати увагу на частини повідомлення, то додаткову виразність слову забезпечує написання його через пропуски, тобто;

- щодо дизайну матеріалу – він повинен бути присутній (для шрифту – нахил, підкреслений, жирний тощо; для структурних елементів – їх розташування, оформлення, логічна послідовність тощо), але без перевантаження і зайвого прикрашання. Не треба забувати, що це навчальний матеріал призначений для засвоєння і саме він повинен засвоюватись, а не елементи його прикрашання [2].

Як мотивувати своїх здобувачів освіти? Це питання неодноразово стоїть перед викладачами що зараз працюють в дистанційному середовищі, тому декілька професійних порад будуть доцільними:

- Організувати чіткий графік проведення занять.
- Обирати та подавати навчальний матеріал у такому форматі, який точно зацікавить ваших учнів (посилання на відеоуроки, тести, опитувальники на Google диску тощо). Є можливість і потреба опановувати нові технології, тим самим покращуючи свої навички, вміння.
- Формувати завдання чітко, щоб здобувачі освіти розуміли, що і як виконувати.
- Орієнтуватися на реалістичні вимоги. Вони мають бути високими, але не настільки, щоб вихованці не могли їх виконати, бо це може призвести до втрати інтересу до навчання.
- Забезпечувати зворотній зв'язок із здобувачами освіти. Не забувати хвалити, якщо вони стараються. Навіть просте підбадьорення буде їх стимулювати. Можна просто запитати: «Як в тебе справи? Що нового?»
- Використовувати різноманітні прийоми розвитку пізнавальної активності (бесіда, створення проблемних ситуацій та ситуацій успіху, використання прийомів критичного мислення, творчих завдань).
- Ставити дедлайни, але приймати роботи і після останнього терміну здачі [3].

В наш час робляться активні спроби використовувати вплив кольору на психофізіологію людини з метою впливу на неї.

Також не останню роль колір відіграє і в процесі навчання. В зв'язку з тим, що більшу частину інформації людина отримує через сферу відчуттів, особливого значення набуває психологічно орієнтований дизайн.

За характером сприйняття інформації однією із груп аудиторії є кінестетики, тобто ті, що сприймають інформацію через відчуття, отже важливим буде створення загального настрою з використанням сполучень кольорів. Правильне використання сполучень кольорів може сприяти засвоєнню матеріалу, викликаючи у користувача необхідний емоційний стан.

Найкраще використовувати в оформленні матеріалу жовтий колір, оскільки він позитивно впливає на активність, прагнення до волі і слави, зміцнює нерви і допомагає працювати мозку, також зелений, блакитний, оранжевий, які мають акцентувати увагу здобувачів освіти.

Таким чином в епоху онлайн навчання, важливим елементом є поглиблення та вдосконалення вивчення психологічних принципів формування знань, умінь та навичок через призму сучасної освіти. Важливою складовою є дослідження своїх вихованців та використання всіх інструментів щоб зробити заняття цікавим та продуктивним. На сьогодні безліч можливостей та технологій, які глибоко демонструють нашу гнучкість та дають можливість працювати в онлайн режимі, безліч психологічних особливостей, які відкривають нам майбутнє і те як ми будемо користуватися надбаннями сьогодні, можемо змінити наше завтра. Педагог – це генератор геніальних ідей і те якими вони будуть залежить тільки від бажання щось змінити та чогось навчитись!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Розенова М. Психологія навчання й виховання підлітків
URL: <https://osvita.ua/school/method/psychology/1739/>
2. Підчасов Є. Психологічні особливості побудови освітнього процесу із застосуванням дистанційних освітніх технологій (ДОТ)
URL: <http://2016.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=110&lang=en>
3. Драгула О. Як мотивувати дитину до навчання під час карантину
4. URL: <http://zakinppo.org.ua/centri/praktichnoi-psiologii/metodichni-materiali-statti/5842-jak-motivuvati-ditinu-do-navchannja-pid-chas-karantinu>